

Az MSZOSZ Elnöksége

állásfoglalása

A MUNKAVÁLLALÓI ÉRDEKVÉDELEM LEGFONTOSABB KÉRDÉSEIRŐL

1.

Az MSZOSZ Elnöksége a reálfolyamatokat elemezve megállapítja, hogy a stabilizációs program eredményeként a külső és a belső pénzügyi egyensúly a tervezettnél is gyorsabban javult, az államháztartás hiánya kedvezőbb a vártnál, ami nagyrészt a bérből és fizetésből élők áldozatvállalása eredménye. Az infláció viszont jóval magasabb az előre jelzettnél, és a gazdasági növekedés sem indult meg a várt ütemben. A **GDP** az előző évekre jellemző 4 % körüli növekedésével szemben 2007-ben mindössze 1,3 %-kal lett nagyobb. Magyarország 16.100 eurós egy főre jutó GDP-jével, ami az EU 27 átlagának a 65,3 %-a volt 2007-ben elmaradt mind a Cseh Köztársaság (81,9 %) mind Szlovákia (67,5 %) valamivel jobb teljesítményétől. A közép- és hosszabb távú fejlődést nézve már kedvezőbb képet látunk, 12 éves növekedést tekintve például csak a szlovákok előznek meg bennünket a környező országok közül. A lemaradást egyértelműen az utolsó két év adatai eredményezik, 2005-ben még ezen országok között a magyar növekedés volt a második leggyorsabb ötéves távon mérve. A gazdasági növekedés megtorpanását alapvetően a fogyasztás visszaesése okozta a stabilizációs intézkedések követően, ami megkérdőjelezi azt a gazdaságpolitikában uralkodó nézetet, miszerint a gazdasági növekedés akkor tartós, ha export-vezérelt. A magyar gazdaság duális gazdaság, a fejlett, exportra termelő vállalkozások mögött jelentős a szerepe annak a döntően hazai tulajdonú, közepes illetve kisvállalkozói körnek, amely a hazai munkavállalók nagyobb részét foglalkoztatja.

Az **infláció** a tavalyi nagyon magas szintről csak igen lassan mérséklődik, az első hét hónap átlagában 6,8 %-os volt az áremelkedés. A folyamatban közrejátszik a fogyasztói árak világméretű emelkedése, különösen az energia és az élelmiszerek területén, de szerepe van a mesterségesen gerjesztett várakozásoknak, valamint az MNB tankönyvszagú, a reálfolyamatokat hibásan érzékelő kamatpolitikájának is.

Azt is meg kell állapítanunk, hogy az uniós csatlakozásba vetett reményeink nem váltak valóra. Még nem látszanak az uniós források gazdasági és jövedelmi hatásai. Nincs sem gazdasági- sem bérfelzárkózás, nincs adócsökkentés, foglalkoztatás-bővülés. Az, hogy a **foglalkoztatási** ráta a közszférában történt leépítések ellenére emelkedett, pozitív jelenségnek mondható, de az már kevésbé, hogy az emelkedés gyakorlatilag a statisztikai hibahatáron belül mozog. A foglalkoztatási ráta 2007-ben 57,3 % volt, ami jóval elmarad a 64,4 %-os Európai Unió átlagtól. A munkanélküliség átlagos időtartama közel másfél év, a munkaerőpiaci kirekesztődés kockázata fokozottabban érint bizonyos társadalmi rétegeket, sokszor életciklusokhoz köthetően (gyermeket vállaló nők, a fiatalok és az idősebb munkavállalók, szakképzetlenek, fogyatékkal élők, romák, stb.). Az inaktívak aránya nagyon magas (38 %). Érzékelhető mértékű növekedés a '90-es évek eleji visszaesés óta nem következett be a

foglalkoztatásban. Felnövekvőben van egy olyan nemzedék, amelynek komoly hányada a családjában dolgozó embert szinte nem látott, és alapvetően a fekete munkára és a segélyekre szocializálódott.

A munkavállalók jövedelmi folyamatai, helyzete is ellentmondásos képet mutatnak. **Termelékenységben** jobban állunk, mint az egy főre jutó GDP-t tekintve mind az OECD, mind az Eurostat adatai alapján. Az Európai Unió 27 tagállamának átlagához képest az egy munkavállalóra jutó GDP 75,8 százalékot tett ki 2007-ben, és az előrejelzések szerint ez 77 % lehet 2008-ban. Ezzel a mutatóval az utóbbi évek nehézségei ellenére is még megelőzzük az összes közép-európai tagállamot. A másik termelékenységi mutató, az egy munkaóra jutó GDP rosszabb képet mutat. Itt megelőz minket Szlovákia az alacsony ledolgozott órák száma következtében, de e mutatóban is jobban állunk a cseheknél és a lengyeleknél.

Az Eurostat **bérstatisztikája** a gazdasági teljesítményhez képest csak régebbi adatokat közöl. 2005-ben a magyarországi átlagkereset az iparban és a szolgáltatásokban 26,95 %-on állt. Ugyanekkor a cseh keresetek 25,5 %-ot, a szlovák 22 %-ot, a lengyel pedig 21,6 %-át tették ki az EU-27 átlagának. Az OECD ennél frissebb, 2007-re vetített adatai szerint vásárlóerőparitáson a magyarországi bruttó átlagkereset alacsonyabb mint a cseh, de magasabb mint a szlovák vagy a lengyel. A különbségek a nettóban sokkal kisebbek e három ország kereseteinél, gyakorlatilag kiegyenlítettnek tekinthetők. Az éves adatsorok érzékelhető felzárkózást mutatnak. Az 1996-2006 évek között Magyarországon 248,3 %-kal, Szlovákiában 221,4 %-kal emelkedtek a keresetek az iparban és a szolgáltatásokban. 2002 és 2006. között nálunk már csak 134,1 % a növekedés, Szlovákiában 153,6 %, és a cseheknél 137,7 %. Különösen a 10 éves távon szembeötlő a felzárkózás, amikor a mi 248,3 százalékunkkal szemben az EU fejlett tagállamai keresetei csak 130-140 %-ot emelkedtek. A környező államokhoz képest történő kereseti visszaesést jól mutatják a bérek növekedési számai is a legutóbbi időben.

A bérfelzárkózás eredményeivel jogosan elégedetlenek a magyar munkavállalók. Hiába volt gyors a felzárkózás, ha még ma is messze elmaradnak a bérek attól a színvonalától, amit a magyar gazdaság teljesítménye és a termelékenység gazdaságilag lehetővé tett volna. Magyarországon az egy főre jutó GDP 2007-ben 65,3 százaléka volt az uniós országok átlagának, a termelékenységünk 70-75 százaléka, a bérek pedig mindössze 26 százaléka.

A bérek igazi vesztességét a reálbérek és a GDP növekedésének az összehasonlítása mutatja. 1989-hez képest a GDP mára 135,5 %-kal, az egy főre jutó reálkereset azonban csak 117,8 %-kal emelkedett. Az elmúlt 18 év tényadatai azt mutatják, hogy a bérek tendenciaszerűen nem feleltek meg sem az infláció kihívásainak, sem pedig a gazdasági teljesítmények által meghatározott lehetőségeket nem tudták kimeríteni. Magyarországon a keresetek alulértékeltsége sokkal nagyobb, mint azt az ország gazdasági fejlettségi szintje indokolná.

A reálgazdaság ezen tényei ellenére a retorika ma inkább a **versenyképesség** lemaradását siratja, amire hivatkozva a liberális szakértői körök a bérek további visszafogását sürgetik. Nem zavarja őket az, hogy a legismertebb versenyképességi világranglistán az elmúlt két évben javítottunk helyezésünkön, hogy ezen rangsorban azonos szinten állunk a csehekkel, és messze megelőzzük a lengyeleket és a bezzeg-országnak tartott Szlovákiát is. Mint ahogy az sem zavarja a versenyképesség mindenhatóságát a bérek ellenében hirdetőket, hogy a versenyképesség mérésének szempontja között a bérek, bérköltség alakulása nem is szerepel.

A másik divatos téma a **közteherviselés** kapcsán a vállalkozások túladózásáról, magas terheiről beszélni. Ma a társasági adó tényleges átlagos mértéke alig haladja meg a 10 százalékot. A bérek átlagos adóterhelése ezzel szemben 20 százalék felett van. Az elmúlt 18 évben a bérré rakódó terhek mindegyik kereseti szinten jelentősen csökkentek, a bérből

fizettek pedig nőttek az évek során. A minimálbér adómentességének köszönhetően ez a minimálbérnél kevésbé, az átlagkereset szintjén pedig markánsan megváltoztatta a közterhek viselésének az arányát. Az átlagkereset szintjén a munkavállalók 38,4 %, a munkaadók mindössze 33 % közterhet fizetnek ma.

Már két éve minden szakmai érvünk lepattan arról a liberális szakértői/kutatói körrel, amely szerint „a bérnövekedés üteme elszakadt a teljesítmények növekedésétől”. Az sem győzte meg őket, hogy 2007-ben a GDP növekedési üteme 1,3 %-os volt, a keresetek reálértéke pedig 4,8 %-kal csökkent a bruttó keresetek 8 %-os növekedése ellenére. Az erre az évre előrejelzett GDP-növekedés várhatóan megközelíti a 3 %-ot. Jelenlegi adataink alapján 2008-ra átlagosan 6-7 %-os bruttó keresetnövekedés várható. Az adó és inflációs folyamatok következtében 6 %-os bruttó emelkedés alatt reálkereset csökkenés lenne és 7 %-os bruttó bérnövekedés is csak 0,6 %-os reálérték növekedést jelent. 2008-ban tehát várhatóan ismét igen jelentősen elszakad egymástól a termelékenység és a keresetek alakulása, de a munkavállalók kárára.

2008. közepén a gazdaságban nemcsak az egyensúly vártnál gyorsabb javulása tekinthető pozitívnak, de a gazdasági növekedés megindulásának is számos jele mutatkozik a világszerte tapasztalható lassulás ellenére. Mindez azzal a bizakodással töltheti el a magyarországi munkavállalókat, hogy áldozatuk nem volt hiábavaló, az átmenetileg megtorpant felzárkózási folyamatok folytatódnak a jövőben.

A jelentősen változó társadalmi, gazdasági és szociális környezetben átalakulóban van a **szociálpolitika**, ezen belül a társadalombiztosítás és az egészségügy területe is, melyek megújításra szorulnak. Az elmúlt hónapok reform-próbálkozásai azonban azt mutatják, hogy ma a társadalom nehezen fogad el valóban reform-értékű változásokat. Az egészségbiztosítási reform sikertelenségét nemcsak a társadalmi ellenállás, hanem a szakma sokszor anyagi okokra visszavezethető ellenállása, és az érdemi előzetes egyeztetés hiánya okozta.

Kevés előrelépés történt a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer reformjában. A részintézkedések (mint pl. nyugdíjkorrekciós intézkedések) fontosságának elismerése mellett nincs átfogó terv a hosszú távú működtetését biztosító reformra. Egyes szakmai körök kivételével hiányzik annak elismerése is, hogy a magán-nyugdíjpénztári rendszer bevezetése nem váltotta be a várakozásokat, az állami költségvetésnek túl magas a pótlási kötelezettsége, miközben a belépők befizetései folyamatosan értékvesztést szenvednek, a tagok jelentős részének várhatóan alacsonyabb lesz az innen származó ellátása, mintha az alaprendszerben maradtak volna.

A felmérések azt mutatják, hogy az utóbbi években csökkentek a legmagasabb és a legalacsonyabb jövedelmű rétegek közti különbségek. A megszerezhető jövedelmek szintje azonban sokszor még munkavégzés mellett sem garantálja a létminimum feletti, tisztességes megélhetést. A leszakadó, munkával nem rendelkező rétegek segélyezésre alapozzák életüket, erre vállalnak gyermekeket, amely tovább erősíti a gyermekszegénységet. A szociális ellátórendszer nem teszi érdekeltté a benne részesülőket a munkába állásra. A rendszer bonyolult, átláthatatlan. Gyermekek tömegei növekednek fel úgy, hogy nem szereznek használható szakképzettséget, és nincsenek ismereteik a munka világa működéséről.

2.

A kialakult helyzet értékelése alapján úgy gondoljuk, hogy meg kell fogalmazzuk azokat a kérdéseket, amelyeket sem az országnak, sem a kormányoknak, sem a szakszervezeteknek nem lehet megkerülniük, és amelyekben széles körű társadalmi konzultációk és

megállapodások alapján lehet előbbre jutni. Az MSZOSZ továbbra is fenntartja azon álláspontját, hogy a stabilizáció és a növekedés eredményeiből elsősorban azoknak kell részesülniük, akik a terhek nagyobb részét viselik, vagyis a munkavállalóknak. Az ország versenyképességének javítása együtt kell járjon a munkavállalók életminőségének javulásával. Ehhez újragondolt fejlesztés, és elsősorban foglalkoztatás növekedés központi gazdaságpolitikára van szükség.

Az MSZOSZ az alábbiakban fogalmazza meg legfontosabb követeléseit:

1. A munkavállalók a bérek uniós felzárkóztatása és az életminőség javítása komplex céljának megvalósításában érdekeltek.

- ✓ A gazdasági környezet, az infláció, a bérek közterhei, valamint a bérmegállapodásoknak együttesen kell a reálbérek teljesítmény-arányos növekedését eredményeznie. A munkavállalók a bérek uniós felzárkóztatása és az életminőség javítása komplex céljának megvalósításában érdekeltek.
- ✓ Meg kell őrizni a legkisebb munkabérek többelemes rendszerét, tovább kell erősíteni a szakmunka elismerését. Hosszú távú célunk egy többelemes, erős ágazati megállapodásokon alapuló bértarifa rendszer bevezetése.
- ✓ Az MSZOSZ elutasítja azokat a javaslatokat, amelyek a minimálbér megszüntetését, vagy teljes megadóztatását egy átfogó bérreform nélkül megvalósíthatónak illetve szükségesnek tartják.
- ✓ Ahogyan az európai szakszervezeti mozgalom erőteljesen szorgalmazza, hogy az Európai Központi Bank szüntesse be a bércsökkentésre való felszólításait, úgy az MSZOSZ is felhívja mind a Nemzeti Bank, mind a kormány, mind a munkáltatók figyelmét arra, hogy ne a bércsökkentést lássák az egyedüli szabályozónak, ha az inflációs célok teljesítése vagy a versenyképesség növelése érdekében javaslatokat tesznek.

2. Szükségesnek tartjuk, hogy az adóváltozásokkal kapcsolatban megfogalmazzuk a legfontosabb elveinket, követeléseinket. A legfontosabb rendező elvnek a közterhek viselésében az arányok megváltoztatását tekintjük.

- ✓ Az MSZOSZ a bármilyen mélységű adóváltozások legfontosabb céljának a munkavállalókat, a munkabért terhelő közterhek csökkentését tartja. Az adózás utáni nettó keresetek jóval alacsonyabbak, mint azt a gazdasági teljesítmény indokolná. Elfogadhatatlan minden olyan változás, amely csak a munkaadói terheket csökkenti, és nem eredményezi sem a foglalkoztatás bővülését, sem pedig a munkavállalók nettó keresetének javulását.
- ✓ Az MSZOSZ a progresszív közteherviselést tartja egyedül elfogadhatónak, mert az igazságos. Aki magasabb jövedelemmel rendelkezik, az nagyobb részt vállaljon a közterhek fizetéséből. Ezért határozottan elutasítunk minden olyan irányú változást, amely az egykulcsos személyi jövedelemadó kialakítását célozza.
- ✓ Meg kell őrizni, sőt megerősíteni a foglalkoztatáshoz, a munkavégzéshez kapcsolódó adókedvezményeket. Ezek körét, valorizálásának módját külön tárgyalásokon kell meghatározni. Különösen fontos a munkavállalók költségátalányaként működő adójóváírás fenntartása. Az adókedvezmények rendszerének egyszerűsítése, a

kedvezmények számának csökkentése nem jelentheti a munka világához kapcsolódó kedvezmények szűkítését.

- ✓ Az MSZOSZ különösen fontosnak tartja, hogy a központi feladatok finanszírozásában mind szélesebb adózási kör vegyen részt jövedelmeinek, teherviselő képességének arányában. Addig, amíg az adóbevételek jelentős részét a társadalom kisebb része, a munkavállalók fizetik az államháztartásba, a jövedelmek elköltésekor lehet az adózást jobban szétteríteni, az arányos közteherviselést megvalósítani. Hazánkban még mindig nagyon magas a rejtett gazdaság aránya, ezért erősíteni kell a feketegazdaság kifizérítését szolgáló intézkedések mennyiségét és minőségét egyaránt. Ezen belül kiemelt fontosságúnak tartjuk a meglévő törvények betartása érdekében a munkaügyi és adóellenőrzések erősítését, de a fogyasztóvédelem szerepét is át kell gondolni az Unió belső piacaként. Ugyanakkor Magyarországon viszonylag alacsony a fogyasztási típusú adók volumene, ezért lehetőség van az abból származó bevételek növelésére. A legáltalánosabb, a legtöbbször által fizetett adó az ÁFA, melynek megváltoztatását az OECD is javasolja. A munkavállalókat terhelő központi elvonások csökkentése érdekében az MSZOSZ elfogadhatónak tartja akár az ÁFA-kulcs emelését is oly módon, hogy a legalapvetőbb élelmiszerekre, a háztartási energiára, valamint a munkaigényes szolgáltatásokra be kell vezetni egy kedvezményes kulcsot.
- ✓ Az MSZOSZ úgy ítéli meg, hogy az Európai Unió fejlettebb országaiban az adóváltozások ma az általunk javasoltak megfelelő irányba haladnak. A közterhek mind szélesebb terítése a teherviselő képesség figyelembe vételével (többkulcsos adótáblák, az általános ÁFA-kulcs emelése, foglalkoztatási és szociális szempontokat érvényesítő kedvezményrendszerek, stb.) általános törekvés, amely megfelel mind az „európai szociális modell” mint általánosan elfogadott gyakorlat, mind pedig a versenyképesség javítása követelményeinek.
- ✓ A változások nem járhatnak az adóból (járulékból) finanszírozott jóléti kiadások színvonalának csökkenésével! Európa fejlett országaihoz képest sem a központi újraelosztás, sem a jóléti kiadások aránya nem magas (míg az Unióban a jóléti kiadások aránya a GDP-n belül 28 % körüli, addig Magyarországon ez 20 százalék körül alakul.) Elfogadhatatlan az a szemlélet, amely a környező országokkal szembeni versenyképesség javulását elsősorban a szociális juttatások körének, mértékének a csökkentésétől várja.

3. Az MSZOSZ kiemelten fontosnak tartja, hogy érdemi előrelépés történjen a foglalkoztatás bővítése, a munkahelyek számának növelése érdekében. A foglalkoztatás bővítésére vonatkozó program kidolgozásánál széles érdekképviseleti, civil és kutatói körök bevonását javasoljuk a munkába, amelynek eredményét az érdekegyeztetés minden szintjén meg kell tárgyalni és elfogadni

- ✓ Az elmúlt években sem a gazdasági növekedés, sem a munkaadói járulékok csökkentése nem eredményezett érzékelhető bővülést önmagában. Szükséges ezért, hogy a kormány gazdaságpolitikájában a megfelelő helyre kerüljön a foglalkoztatás kérdésköre, szülessenek meg a ma hiányzó ágazati politikák, stratégiai tervezés biztosítsa hosszabb távra a kiszámítható feltételeket.
- ✓ Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy miközben a '90-es évek közepe óta stagnál a foglalkoztatás szintje, a kormánynak a többszázmilliárdos uniós támogatások elköltése mellett sincs érdemi programja a munkahelyek számának növelésére. Az MSZOSZ

javasolja az Európai Unióból származó támogatások hatékonyabb felhasználását oly módon, hogy a támogatás nyújtása a lehető legtöbb esetben legyen foglalkoztatás bővítéshez kötve.

- ✓ Összehangolt cselekvési programot igényel a munkahelyek számának növelésére, a foglalkoztatás kifehérítésére irányuló komplex foglalkoztatási program kialakítása. Ezen belül különösen a hátrányos helyzetű rétegek célzott foglalkoztatás-bővítő programjainak kell hangsúlyos szerepet kapniuk. Az MSZOSZ kiáll az ágazati, térségi- foglalkoztatási programok szükségessége mellett.
- ✓ Az MSZOSZ támogat minden olyan kezdeményezést, amely a foglalkoztatás bővítését, legalizálását szolgálja. Különösen hasznosnak és fontosnak ítéli meg azokat a kezdeményezéseket, amelyek a leghátrányosabb helyzetű térségeket, rétegeket célozzák meg. Elfogadhatatlan azonban számunkra, ha ezek csak a segélyre szoruló munkára való rendelkezésre állását mérik, de nem teremtenek valódi munkaalkalmakat. A munkavállalók a legális foglalkoztatásban érdekeltek, a szürke- vagy fekete foglalkoztatást a vállalkozóknál kell utolérni és szankcionálni.
- ✓ A hátrányos helyzetből indulók foglalkoztatásának megoldása is külön cselekvési programot igényel. Az MSZOSZ kezdeményezi, hogy a hátrányos helyzetű kistérségekre további célzott kedvezmények kerüljenek kidolgozásra és bevezetésre. Fenntartjuk azon javaslatunkat is, amely a megvalósított létszámbővítéshez kapcsol (járulék) kedvezményt. A javaslat ilyen formában bevételkiesést nem eredményez, mert a többlet-foglalkoztatást támogatja, sőt többlet-bevételt eredményez.
- ✓ Az MSZOSZ különösen fontosnak tartja, hogy az uniós pénzek kiemelten szolgálják a foglalkoztathatóság javítását. Ezen belül hangsúlyozzuk a képzés, szakképzés javítását, bővítését. Minőségi munkához minőségi munkaerőre van szükség, amihez a döntéshozók felelőssége a megfelelő helyzetbe hozni a jelenlegi és leendő munkavállalókat. Az uniós források történelmi lehetőséget nyújtanak érdemi képzési, továbbképzési valamint munkahelyi és általános egészség-megőrzési programok megvalósítására. Fel kell gyorsítani a munkaerőpiac és a képzési rendszerek jobb összhangjának megteremtését szolgáló változásokat, az eddigieknél sokkal hatékonyabbá kell tenni a munkaerőpiaci képzési programokat.

A foglalkoztatás bővítése nem csupán uniós előírás számunkra, de jövőnk záloga is. Érdemi foglalkoztatás bővítés nélkül nem lehet csökkenteni a közterheket, nem lehet többletforrásokat biztosítani a szociális ellátásokra, egészségügyre, a nyugdíjak reálértékének javítására.

4. Változtatni kell a munka világa törvényein annak érdekében, hogy ellensúlyozni lehessen a munkáltatói erőfölényt.

- ✓ Az MSZOSZ változatlanul indokoltnak tartja és támogatja a munka világot szabályozó törvények, köztük a Munka Törvénykönyve olyan tartalmú módosításait, amelyek a munkavállalók helyzetének javulását, valamint a kollektív szerződések elterjedését, munkavállalókat védő tartalmuk erősödését eredményezi.
- ✓ Az MSZOSZ minden eszközzel törekszik a munkaügyi jogszabályok betartatására, továbbá a fekete és szürke foglalkoztatás és a munkaerő-kölcsönzéssel való visszaélések

visszaszorítására. . Fokozottabb védelmet kell biztosítani a munkahelyükre visszatérő szülők számára.

- ✓ A kormányzati ciklus végéig el kell érni a munkaszüneti napok számának eggyel való bővülését és a munkaközi szünet beépülését a munkaidőbe. A gyakorlatban is garantálni kell a munkaidőre és a pihenőidőre vonatkozó szabályok betartását, a heti két pihenőnap megőrzését, s legalább a vasárnap általános pihenőnapkénti biztosítását
- ✓ Az MSZOSZ fellép a szakszervezeti jogok érvényesülésének további erősítéséért, a választott tisztségviselők megvédéséért. A munkavállalók védelme érdekében törekszik a szakszervezeti képviseleti jog bővítésére.
- ✓ Növelni szükséges a munkaügyi ellenőrzés hatékonyságát. A szakszervezetek a munkaügyi ellenőrzés regionális szervezeti egységeinél is kapjanak intézményes beleszólási lehetőséget az ellenőrzési folyamatba.

5. Az MSZOSZ a jövőben hangsúlyosabban kívánja képviselni a munkavédelemhez kapcsolódó munkavállalói érdeket. A minőségi munkahely biztonságos és mentes az egészségi ártalmaktól. A dolgozó ember egészségének és testi épségének védelme valamennyiünk közös ügye.

- ✓ A munkahelyi halálos balesetek, súlyos sérülések megtörténte elfogadhatatlan, mert megelőzhető lenne. Fokozott figyelmet kell fordítani a munkavédelmi szabályok betartására és betartatására, erősíteni kell az ellenőrzések preventív jellegét.
- ✓ A munkavédelem országos programjában kiemelt feladatként szerepel a munkahelyi balesetbiztosítási rendszer bevezetése, amely a munkáltatókat anyagilag is érdekelté tenné abban, hogy fejlesszék a munkabiztonságot. Tovább kell fejleszteni a hatósági ellenőrzést, megteremtve a foglalkozás-egészségügy hatékonyabb felügyeletét.
- ✓ El kell érni, hogy lehetőleg minden munkahelyen válasszanak a szakszervezetek által jelölt munkavédelmi képviselőket. Tovább kell fejleszteni a munkavédelmi érdekegyeztetés rendszerét. A szakszervezeti tisztségviselők képzésénél az oktatás tematikájában kapjon kiemelt szerepet a munkavédelemmel összefüggő érdekvédelmi feladatok, törvényi lehetőségek ismertetése.

6. Az MSZOSZ alapértéknek tekinti a szociális párbeszédet országos, ágazati, regionális és munkahelyi szinten.

- ✓ A munkavállaló nem lehet kiszolgáltatott. Minden munkahelyen kollektív szerződés védje a dolgozókat.
- ✓ A szakszervezeteknek közérdekű szerepet kell vállalniuk a munkavállalói és állampolgári jogok érvényesülése, a kiszolgáltatottság megszüntetése érdekében. Meg kell teremteni a szervezeti feltételét és lehetőségét annak, hogy az állami munkaügyi és munkabiztonsági ellenőrző hatóság és a szakszervezetek közös akciók és munkaprogramok alapján lépjenek fel a kirívó szabálytalanságok törvénysértések ellen.

7. A társadalom céljainak elérése érdekében, egységes és rendszerszemléletű szociálpolitikára, jól működő biztosítási rendszerekre van szükség (egészségbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, munkahelyi balesetbiztosítás, és az ápolásbiztosítás). Változások csak a

legszélesebb körű társadalmi egyeztetés alapján történhetnek, a szociális partnerek, az érintett szakmai civil szervezetek bevonásával.

- ✓ A szociális kiadások aránya a GDP-n belül ma Magyarországon jóval alacsonyabb (21,9 %), mint az Európai Unió tagországainak átlaga (27,4 %), további csökkentése elfogadhatatlan.
- ✓ Új, rendszerszemléletű állami szociálpolitikára van szükség, amely magában foglalja mind a szociális kiadások rendszerét (a másodlagos, transzferjövedelmeket, a segélyezés, a szegénységkezelés eszközeit), mind a társadalombiztosítási ellátásokat (nyugellátások, egészségügyi ellátások), mind a tágabb értelemben vett társadalompolitikát (a családpolitika, lakáspolitikát, foglalkoztatáspolitikát, gyermekjóléti politikák, ifjúsáspolitikát, stb.).
- ✓ Az MSZOSZ meggyőződése, hogy Magyarországon egy hatékonyan, igazságosabban működő szociálpolitikai ellátórendszer kell kiépíteni, amely nem gátja a gazdasági növekedésnek, hatékonyan csökkenti a mélyszegénységet, javítja az osztályszolidaritást, megerősíti a középosztályt, ezáltal serkenti az öngondoskodást, munkára ösztönöz, azonban a rövidtávú, átmeneti krízisek esetén hatékony segítséget nyújt.
- ✓ A leghatékonyabb eszköz a szegénység ellen, ha valakinek munkája van. Azokban az élethelyzetekben, amikor valaki tartósan vagy ideiglenesen, önhibáján kívül kiszorul a munka világából, az államnak kell segítséget nyújtania, amely csak a valóban rászorulókat, de őket teljes körűen képes elérni.
- ✓ Jövők záloga az elkövetkezendő időszak munkavállalói, akik ma gyermekek. Az MSZOSZ kiáll a gyermekszegénység felszámolása érdekében. Hathatós segítség kell ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű családokból induló gyermekek is egészségesen, tehetségüknek megfelelő használható szakképzettséget szerevezve lépjenek ki a munka világába.
- ✓ Az MSZOSZ fontosnak tartja az Egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény érvényesítését. Kiemelt fontosságúnak tekintjük a fogyatékkal élők, a 40 év felettiek, a munkaerőpiacról már hosszú ideje kívül rekedtek, a földrajzilag kedvezőtlen helyzetű településeken élők, és nem utolsósorban a nők hátrányos helyzetének pozitív irányú változtatását.
- ✓ Az MSZOSZ csak és kizárólag olyan egészségpolitikai változásokban érdekelt, amely a társadalmi egészséget érintően, a népegészségügy, a társadalom egészére jelent közép és távoli garanciákat, összehangolja a szakmaiságot, az időrendet, az érdekegyeztetést, az értékrendeket, és a társadalmi konszenzust.
- ✓ A biztonságos, nyugodt idős kor feltételeit a társadalombiztosítási pillér reformjának kell megteremteni. Az MSZOSZ alapfeltételnek tartja a nyugdíjrendszerrel kapcsolatban a stabilitást és kiszámíthatóságot, a nyugdíjak értéknövelését valamint az esélyegyenlőség garantálását. Hangsúlyozza, hogy a minden munkavállalót érintő nyugdíjrendszer reformjának kidolgozásába be kell vonni a szakszervezeteket, különösen ami a korhatárt, az előrehozott öregségi nyugdíjat és az induló nyugdíjak megállapításának változásait illeti. A korkedvezményes nyugdíjazás rendszerét korszerűsíteni kell, de fenn kell tartani a jövőben is.

- ✓ Az MSZOSZ továbbra is együttműködik a korábban megállapított nyugdíjak korrekciós programjának végigvitelében. Elvi alapállásnak kell tekinteni, hogy a nyugdíjat a nyugdíjasok aktív korban végzett értékteremtő munkája, járulékfizetése alapozza meg, ezért szükséges a nyugdíjak reálértékének megőrzése, valamint annak a gazdasági lehetőségekkel alátámasztott, azzal arányban lévő növelése.

2008. szeptember 9.